

boer fritages for at svare skat, såfremt indtægterne vil være ubetydelige.

Bestemmelser om skattefrihed må udformes således, at de kommer til at omfatte de boer, hvor den skattepligtige indkomst på forhånd må antages at være ret lille. Udskillelsen af de skattefri boer må imidlertid ske på grundlag af kriterier, som lader sig konstatere uden væsentligt besvær og på et tidligt tidspunkt under skiftebehandlingen.

Reglen i forslaget § 16 gør skattefritagelsen betinget af, at boets aktiver og nettoformue ved dødsfaldet ikke overstiger beløb, som fastsættes i de årlige udskrivningslove. Størrelsen af aktiverne og nettoformuen er for så vidt kriterier, som er mindre egnede til bestemmelse af, hvor store indkomstskatte boet vil komme til at betale, hvis der gennemføres en bobeskatning; men de har den fordel, at de ret let lader sig konstatere på et tidligt tidspunkt under skiftebehandlingen. Aktiverne og nettoformuen vil fremgå af den registrering, som skal foretages efter forslaget § 14, stk. 3.

Hvis skattemyndigheden ikke kan godkende værdiansættelsen af et aktiv eller et passiv i registreringsopførelsen, kan den efter forslaget § 16, stk. 3, kræve aktivet eller passivet vurderet af mænd, som udmeldes af skifteretten.

Forslagets § 16, stk. 1, fritager alene dødsboerne for at betale indkomstskat, d. v. s. skat af almindelig og særlig indkomst. Bestemmelsen omtaler ikke formueskatten, idet lovforslaget forudsætter, at der alene vil blive tale om skattefrihed for boer, hvis nettoformue såvel ved registreringen som ved arveudlægget ligger under den almindelige formueskattegrænse.

Da skattefriheden ikke blot omfatter indvundne fortjenester ved boets afhændelse af aktiver, men også de løbende indtægter, synes det rimeligt at foretage en vis tidsmæssig begrænsning af skattefriheden. En sådan begrænsning må i øvrigt også antages at ville kunne medvirke til, at bobehandlingen i almindelighed ikke trækkes i langdrag.

Efter forslaget § 16, stk. 2, nr. 1, kan dødsboet alene opnå skattefrihed, hvis skæringsdagen i den endelige boopgørelse lægges inden for de første 15 måneder efter dødsfaldet. Det er yderligere en betingelse, at boopgørelsen indsendes til skattemyndigheden inden udløbet af den nævnte frist.

Når fristen er foreslået fastsat til 15 måneder efter dødsfaldet, skyldes det, at skifteretterne har erfaring for, at langt det overvejende antal af de mindre dødsboer i praksis er færdigbehandlet, når der er forløbet godt et år efter dødsfaldet.

Efter § 16, stk. 2, nr. 2, er skattefriheden yderligere betinget af, at der ved den afsluttende ansæt-

telse efter forslaget § 14 af afdødes indkomst ikke er stillet krav om større skattemæssige afskrivninger eller nedskrivninger end de bundne afskrivninger og nedskrivninger, som er foretaget i forbindelse med registreringen, jfr. § 14, stk. 4. Hvis der ikke etableres en sådan forbindelse mellem afskrivningerne og nedskrivningerne ved den afsluttende ansættelse efter § 14 og skattefrihedsbestemmelsen i § 16, ville det skattefri bo uden nogen form for følgevirkning kunne foretage ekstraordinært store skattemæssige afskrivninger og nedskrivninger ved den afsluttende ansættelse af afdøde.

Da arvinger og ægtefælle skattemæssigt overtager aktiverne i det skattefri bo til udlægsværdierne, jfr. § 33, stk. 2, må der nødvendigvis skabes en vis kontrol med, at arveudlægget foretages til værdierne i handel og vandel. Denne kontrol sker efter forslaget på to forskellige måder.

For det første er boets skattefrihed efter § 16, stk. 2, nr. 3, gjort betinget af, at summen af de nettoværdier, hvortil aktiverne efter den endelige boopgørelse udlægges til arvinger, ægtefælle og legatarer, ikke overstiger et beløb, der fastsættes i de årlige udskrivningslove. Beløbet forudsættes fastsat noget højere end den grænse for nettoformuen ved dødsfaldet, som er omtalt i forslaget § 16, stk. 1, 1. pkt.

Efter forslaget § 16, stk. 3, kan skattemyndigheden dernæst, hvor særlige grunde taler derfor, kræve udlægsværdierne efterprøvet ved vurdering. I det skattefri bo vil arvingerne, ægtefællen og legatarerne være interesserede i høje udlægsværdier for de aktiver, der kan gøres til genstand for skattemæssige afskrivninger eller nedskrivninger. Det samme gør sig gældende for så vidt angår aktiver, hvor fortjenesten ved salg gøres til genstand for beskatning med almindelig eller særlig indkomstskat. For at modvirke, at udlægsværdierne sættes højere end værdierne i handel og vandel, er der i § 16, stk. 3, 4. pkt., foreslået en regel om, at udgifterne ved vurderingen under nærmere angivne omstændigheder kan pålægges boet, ikke alene når udlægsværdierne er ansat for lavt, men også når de er ansat for højt.

Reglerne om skattefrihed for småboer gælder også, hvor boet udleveres til længstlevende ægtefælle, efter at der i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet er skiftet med enkelte arvinger eller med legatarer, medens resten af fællesboet udleveres til længstlevende til hensiddet i uskiftet bo, jfr. § 20 C, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, 2. pkt.

b. Beskattede boer.

Hovedreglerne om beskatning af boer, der skiftes